تاریخچه لیگ در ایران

دایی، وارث قهرمانی دیگران

■ مسابقات فوتبال لیگ ششم برتر از روز ۱۸ شهریور سال ۱۳۸۵ آغاز شد. برای آخرین بار ۱۶ تیم در مسابقات لیگ حضور یافتند. به جای پیکان، شموشک نوشهر و شهید قندی سقوط کرده، تیم‌های فوتبال پیکان تهران و مس کرمان به لیگ‌برتر صعود کردند. قبل از شروع مسابقات، پرسپولیس، استقلال، پاس، سایپا و صباباتری در حد مدعی خودنمایی می‌کردند. استقلال، مدعی قهرمانی لیگ‌برتر، دو بازیکن بزرگ خود را از دست داده بود. بازیکنانی که در مسابقات لیگ سال گذشته که آبی‌ها قهرمان شدند نقش بسیاری در قهرمانی آبی‌پوشان داشتند. عنایتی و نیکبخت مهم‌ترین جداشده‌ها و علی انصاریان در کنار علی علیزاده مهم‌ترین یاران تازه جذب شده بودند. آنجا به جای قلعه‌نویی که سرمربی تیم‌ملی شده بود از وجود صمد مرفاوی به عنوان سرمربی بهره بردند. پرسپولیس که لیگ سال گذشته را با مقام ناهنجار نهم به پایان رسانده بود، فرزاد آشوبی، نیکبخت واعظی و بادامکی را به فهرست اضافه کرده و انصاریان، علی علیزاده، بهروز رهبری‌فرد و داوود فنایی را از دست داده بود. پاس پرستاره با رودباریان، پاشایی، ترائوره، کیانوش رحمتی، محمد نصرتی، شیرزاد، پژمان جمشیدی، میثم منیعی، هادی شکوری، عباس آقایی، خسرو حیدری، آرش برهانی، حنیف عمران‌زاده، گئورگ کاسپاروف و هاملت میختاریان خود را در حد مدعی قهرمانی نشان داد اما از آن جهت، این همه ستاره پاس را ردیف کردیم تا بگوییم آنها با این همه ستاره در لیگ، رتبه یازدهم را به دست آوردند. از صباباتری هم بگذریم که با مصطفی مهدی‌زاده، مرتضی کاشی، سعید بیگی، مرتضی اسدی، مهدی شیری، یدالله اکبری، یحیی گل‌محمدی و... سیزدهم شدند. نوبت سایپاست؛ تیمی که قهرمان لیگ شد. سایپایی‌ها با نفراتی که مایلی کهن از سال ۸۲ برایش آورده بود رفته‌رفته متبلور شد. ذوالفقارنسب در سال ۸۴ این تیم را سوم لیگ کرد. در سال ۸۵ هم سایپا را ورنر لورانت آلمانی بست. او در هفته پنجم از سایپا جدا شد و به جای او علی دایی هدایت نارنجی‌پوشان را در دست گرفت. سایپا در لیگ ضعیف ۸۵ قهرمان شده و استقلال اهواز، پرسپولیس و استقلال تیم‌های دوم تا چهارم لیگ شدند. نکته جالب و عجیب اینکه در لیگ ۸۵، حتی یک بازی با بیش از چهار گل نداشتیم و بهترین برد ثبت‌شده برد ۴ بر صفر بود. بردی که پرسپولیس و سپاهان برابر تیم دوم جدول یعنی استقلال اهواز ثبت کردند.

تیم	امتیاز
سایپا	۵۶
استقلال اهواز	۵۴
پرسپولیس	۵۳
استقلال	۵۲
سپاهان	۴۹
ابومسلم	۴۳
پیکان	۴۱
ذوب‌آهن	۳۹
مس	۳۶
سپاسی	۳۴
پاس	۳۳
برق شیراز	۳۳
صبا	۳۲
ملوان	۳۲
فولاد	۲۸
راه‌آهن	۲۰

ترکیب چهار تیم برتر جدول که بالای ۵۰ امتیاز داشتند را با هم مرور می‌کنیم و از هر تیم نام ۲۵ بازیکن پراهمیت‌تر را برای‌تان می‌آوریم:

۱- سایپا

ابراهیم صادقی/ محسن خلیلی/جلال حسینی/ ارشاد یوسفی/داریوش یزدانی/کاظم برجلو/رحمان احمدی/احمد مومن‌زاده/علی دایی/جواد آشتیانی/ میثاق معمارزاده/امید شریفی‌نسب/مجید ایوبی/ابراهیم شکوری/محسن ارزانی/میثم آرمیان/مجید غلام‌نژاد/امین منوچهری/امیروزیری/حمیدرضا رجبی/حمیدرضا فرزانه/ علی عشوری‌زاد

۲- استقلال اهواز

میرزاپور/حمیدرضا بابایی/رضا جلالی‌ثابت/مجتبی شیری/جلال کاملی/امین رضوی/احمد آل‌نعمه/علی بداوی/سعید رمضانی/غلامرضا عیدی‌زاده/افشین کمائی/ فریدون فضلی/مصطفی حقی‌پور/حجت‌زاده‌محمود/روح‌الله بیگدلی/علی موسوی/سعید شادمانی/حسین ماهینی/رضا طاهری/علی حمودی/میلاد میداوودی/سعید چاه‌جویی

۳- پرسپولیس

محمد محمدی/مهدی واعظی/فرشید کریمی/علیرضا حقیقی/فراز فاطمی/فرزاد آشوبی/کریم باقری/ابوالفضل حاجی‌زاده/ابراهیم‌اسدی/حسین‌بادامکی/مهرزادمعدنچی/ علیرضا نیکبخت/پژمان نوری/داوود سیدعباسی/روبرت ساها/ محمدرضا مامانی/حسین کعبی/مهرداد اولادی/ احسان خرسندی/محمد پروین/ ژاک الونگ /شیث رضایی

۴- استقلال

وحید طالب‌لو/مهدی رحمتی/امیرحسین صادقی/ مهدی امیرآبادی/ محمود فکری/حسین کاظمی/علیرضا منصوریان/فرزاد مجیدی/علی علیزاده/پیروز قربانی/ محمد نوازی/علی انصاریان/اصغر طالب‌نسب /میثم بائو / مجتبی جباری/محسن یوسفی/سیاوش اکبرپور/لئوناردو گوئی که/بهشاد یاورزاده/مرتضی هاشمی‌زاده/گیلائوری/ سعیدلطفی

-سایپایی‌ها با این تیم خوب که پرستاره هم بود قهرمان شدند.

- استقلال اهواز با فیروز کریمی دوم شد.

- پرسپولیس با دنیزلی سوم شد و بهترین خط حمله را مال خود کرد و استقلال که لیگ را خوب شروع کرده بود با ۵۲ امتیاز چهارم شد.

مرگ در سالروز تولد

هفته دیگر سرخ‌ها...

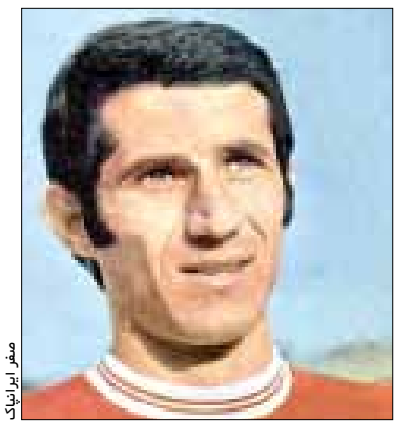
صفر ایرانپاک

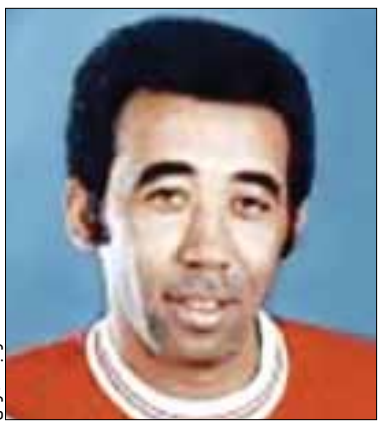
محراب شاهرخی

مهدی حدادپور: بهمن‌ماه مرگ دو ستاره بزرگ و تاریخ‌ساز شهرهای اهواز است. صفر ایرانپاک و محراب شاهرخی را می‌گوییم. ایرانپاک در روز یازدهم بهمن ۱۳۸۷ و محراب شاهرخی در روز ۱۲ بهمن سال ۷۱ درگذشتند. محراب متولد ۱۲ بهمن سال ۱۳۲۲ بود و در ۱۲ بهمن ۷۱ به علت سکته مغزی در ۴۹ سالگی درگذشت و صفر در ۱۱ بهمن سال ۱۳۸۷ در ۶۱ سالگی به علت سرطان درگذشت.

این دو شاهینی‌هایی بودند که فوتبال را در پرسپولیس ادامه دادند، در تیم ملی بازی کردند و فوتبال‌شان محترمانه تمام شد. مرحوم محراب شاهرخی همراه ناظم گنجی‌پور و اکبر افتخاری در کلوپ شنای اهواز به فوتبال ایران معرفی شدند. کلوپ شنا، نامی مثل دوچرخه‌سواران بود؛ نامی متعلق به ورزشی دیگر که فوتبال هم داشت. حتی قرار بود تیم پرسپولیس در سال ۴۷ به نام تیم «بولینگ عبده»! به مسابقات بیاید! به هر حال گنجاپور، شاهرخی و افتخاری همراه هم به تهران آمدند. گنجاپور از شاهین و اکبر افتخاری از دارایی تکان نخوردند. وقتی شاهین در سال ۴۶ منحل شد، محراب به دارایی رفت و فوتبال را کنار دوست خوبش افتخاری ادامه داد تا اینکه در سال ۴۷ هم دارایی منحل شد افتخاری به تاج و محراب به پرسپولیس رفت. محراب طی سال‌های ۴۲ تا ۴۹ ملی‌پوش بود؛ هفت سال تمام. سال ۵۳ بود که باشگاه پرسپولیس رضایت‌نامه محراب را داد، یک اخراج محترمانه! محراب به جواد الهوردی که تازه به پرسپولیس آمده بود، می‌گوید: جوان! فوتبال همین است. بازی می‌کنی که آخرش محراب شاهرخی شوی که حتی دعوتت نکنند، حتی یک چای تلخ به تو ندهند و از تو محترمانه تقدیر نکنند! این بود که در سال‌های ۵۶ تا ۶۰ که با عنوان سرمربی به پرسپولیس برگشت، هیچ‌گاه بازیکنی را اخراج نکرد. در دوران مربیگری او مردانی چون ذوالفقارنسب، الهوردی، فاطمی‌مقدم، وازگن صفریان، رضا وطنخواه، اصغر ادیبی، دستجردی، خلعتبری، حاج‌رحیمی‌پور و...به میل خود از پرسپولیس کناره گرفتند و به تیم‌های دیگر رفتند اما کسانی که فوتبال را رسما تمام و اعلام بازنشستگی کردند، با تقدیر قابل توجهی از سوی محراب شاهرخی سرمربی تیم مواجه شدند. در سال ۵۶، پرسپولیس رضا وطنخواه را در ۳۱ سالگی به دلیل اعلام بازنشستگی کنار گذاشت. سال ۵۹ هم سال رفتن صفر ایرانپاک و بازنشستگی او بود. محراب شاهرخی با معرفت و لوطی که همه صفات لوطی‌گری بچه‌تهرانی‌ها را یکجا داشت، برای هر دو مرد، بازی خداحافظی گذاشت. او در سال ۵۶، پرسپولیس و شهباز را روبه‌روی هم قرار داد. دو تیم از یک خانواده، خانواده شاهینی‌های اصیل! آنها دور هم جمع شدند تا روز آخر وطنخواه را گرامی بدارند اما خداحافظی صفر ایرانپاک شایسته‌تر بود. محراب با کمک جعفر کاشانی، یک صحنه جذاب و تاریخی را برای صفر ایرانپاک که حالا ۳۳ ساله شده بود، رقم زدند. محراب و جعفر کاشانی، جمعی از ستارگان قدیمی دو تیم پرسپولیس و استقلال را که سن آنها از ۳۳ و ۳۴ گذشته بود، کنار جوانان به میدان طلبیدند. بهرام مودت، رضا وطنخواه، جعفر کاشانی، اصغر ادیبی، علیرضا عزیزی و محمود خوردبین پرسپولیسی و ناصر حجازی، اکبر کارگرجم، کارو حق‌وردیان، علی جباری و حسین فرزامی از استقلال به حرمت صفر ایرانپاک به میدان آمدند. در روز جمعه ۱۳ تیر۵۹، در حضور ۴۰ هزار تماشاگر با قضاوت محمد صالحی و کمک بهرام رضوی و بهمن بهلولی، بعد از ۲۵ دقیقه پیرمردها از زمین بیرون آمدند. وازگن صفریان، به جای مودت، محسن الهوردی به جای رضا وطنخواه، امیر خانی به جای جعفر کاشانی، عباس کارگر به جای علیرضا عزیزی، فتح‌آبادی به جای اصغر ادیبی و مرحوم مجید سبزی به جای صفر خوردبین به میدان آمدند. نکته جالب دیگر اینکه مجید سبزی هم از پرسپولیسی‌های دیگری است که در بهمن‌ماه درگذشت؛ در ۴۷ سالگی و بعد از آنکه ۲۰ روز تمام در «کما» به سر می‌برد. مجید سبزی هم مثل محراب درست در روز تولدش یعنی ۱۸ بهمن مرد، ۱۸ بهمن سال ۸۴ در حالی‌که ۴۷ سال داشت. مجید سبزی از بروبچه‌های بسیار بااخلاق بود و مثل محراب، بازیگری را هم تجربه کرد. عمو محراب، در فیلم «علف‌های هرز» به کارگردانی فرزان دلجو و امیر مجاهد و سبزی در سریال به سوی افتخار، در کنار داریوش ارجمند، اکبر عبدی و... بازی کرد. به هر حال داشتیم از تعویضی‌های بازی ۱۳ تیر ۵۹ می‌گفتیم؛ دیداری که یادبود خداحافظی ایرانپاک بود؛ مردی که با هفت گل زده سلطان گل داربی بود. پرویز مظلومی به جای کارگر جم، شاهرخی بیانی به جای کارو حق‌وردیان، برهان‌زاده به جای علی جباری و چنگیز به جای حسین فرزامی به میدان آمدند. ایرانپاک در سال ۴۹ به پرسپولیس آمده و ۱۰ سال برای پرسپولیس بازی کرد. نیمه اول بدون گل به پایان رسید و نیمه دوم با حملات همه‌جانبه استقلال آغاز شد. آبی‌پوشان در این نیمه در زمین پرسپولیس خیمه انداختند و فشار زیادی را روی دروازه پرسپولیس و وازگن صفریان تحمیل کردند ولی با تمام فشاری که مهاجمان استقلال روی دروازه آوردند، دروازه پرسپولیس تا به آخر بسته ماند و سرانجام دو تیم به همین ترتیب بازی را به پایان رساندند تا خاطره خوشی را برای ایرانپاک به یادگار بگذارند. قطعا صفر ایرانپاک تا آخر عمرش این روز خوب را از یاد نخواهد برد. محراب شاهرخی در بهمن‌ماه سال ۱۳۶۰ از پرسپولیس جدا شد و در سال ۶۳ هدایت شاهین را بر عهده گرفت. او از پرسپولیس رفت تا سنت بسیار خوب و جذاب بازی خداحافظی از پرسپولیس رخت برکند. جالب که نه، دردناک اینکه مجید سبزی هم آن‌گونه که محراب از پرسپولیس جدا شده بود پرسپولیس را ترک کرد؛ با این عنوان که دیگر به تو احتیاج نداریم. او در سال ۶۴ از پرسپولیس رفت، وقتی ۲۷ ساله بود. درست در بهمن ۶۴ و ۲۰ سال بعد در بهمن سال ۱۳۸۴ درگذشت. ۱۱ بهمن ۸۷، ۱۲ بهمن ۷۱ و بالاخره ۱۸ بهمن ۸۴، روزهای میانی بهمن برای پرسپولیس روزهای دلگیری هستند.

زاویه

تصویر اولین مردانی که به آزادی پا گذاشتند

همه تصور می‌کنند که بازی پرسپولیس و کروزیروی برزیل اولین دیداری بوده که در ورزشگاه آزادی برگزار شده است. ۲۷ اسفند ۵۰! اما خیر، اولین دیداری که در ورزشگاه آزادی انجام شده بازی همین تیم، یعنی تیم آموزشگاه‌ها بوده است. تیم بزرگی که در آن نفراتی چون خاکسار تهرانی، مسعود معینی، آندرانیک اسکندریان، مهدی حاج‌محمد و پرویز مظلومی نفرات مورد اشاره هستند.

تشکیلات ۹۰ساله مدیریت فوتبال در ایران

به چشم دنیا ۶۴ ساله شدیم

روز ۳۰ دی، سالگرد عضویت ایران در فیفا بود. در سال ۱۳۲۵ برای اولین‌بار در ایران فدراسیون‌های ورزشی تاسیس شد اما چرا؟ تشکیل فدراسیون‌ها هم براساس ضرورت و Dead line ایجادشده از کمیته بین‌المللی المپیک بود. ایران، بعد از جنگ جهانی دوم، دوره نوینی را در حیات اجتماعی و فرهنگی خود می‌پیمود. در این مسیر، قصد شرکت در مسابقات المپیک ۱۹۴۸ لندن را گرفتیم. شرط شرکت ما در این مسابقات، از سوی کمیته بین‌المللی المپیک این بود که ما در ورزش‌های مورد اشاره صاحب فدراسیون باشیم و حداقل سه فدراسیون ورزشی ما عضو فدراسیون‌های جهانی باشند. بر این اساس در زمستان سال ۱۳۲۵، اساسنامه جدیدی برای انجمن ملی تربیت‌بدنی و پیشاهنگی تهیه شد که در آن پیش‌بینی‌های لازم برای تشکیل فدراسیون‌ها صورت گرفته بود. بعد از ایجاد فدراسیون‌های ورزشی اولین روسای آنها از طرف انجمن ملی تربیت‌بدنی و پیشاهنگی تعیین شدند. دکتر علی کنی که قبلا هم ریاست کمیته فوتبال را در انجمن ملی تربیت‌بدنی و پیشاهنگی عهده‌دار بود، به سمت رییس فدراسیون فوتبال منصوب شد. در اوایل سال ۱۳۲۶، فدراسیون فوتبال ایران، تقاضای عضویت در فدراسیون بین‌المللی فوتبال را کرد و سرانجام بعد از چند ماه، عضویت فوتبال ایران در جلسه مورخه ۲۰ ژانویه ۱۹۴۸ (برابر با ۳۰ دی ۱۳۲۶) به تصویب فدراسیون بین‌المللی فوتبال رسید و فوتبال ما رسما به عضویت فیفا درآمد. از عضویت ما در فیفا ۶۴ سال می‌گذرد اما این‌گونه نبود که قبل از داشتن فدراسیون و عضویت در فیفا، فوتبال ما فاقد تشکیلات بوده است. ما از ۱۲۰سال قبل آموزش ورزش را در مدارس داشته‌ایم. اسماعیل‌خان شفاهی اولین کسی بود که معلم ورزش مدارس ایران بود. بعد از مدتی در اواخر دوره سلطنت احمدشاه، تدریس و انجام ورزش در مدارس اجباری شد. اولین کسی که ورزش را به صورت اصولی، علمی و تشکیلاتی در ایران پایه گذاشت، «میرمهدی خان ورزنده» بود. اسم خیابان ضلع جنوبی ورزشگاه شهید شیرودی به خاطر نام همین بزرگمرد یعنی پدر ورزش نوین ایران، ورزنده است. اولین تشکیلات اداره‌کننده فوتبال در ایران «انجمن ترقی و ترویج فوتبال» بود که در حوالی سال‌های ۱۳۰۰ تاسیس شده و افرادی مثل باقرخان عظیمی و ابوالفضل صدری آن را اداره می‌کردند. از سال ۱۳۰۸ به بعد، مجامع و انجمن‌های مختلفی برای اداره فوتبال تشکیل شد که تمرکز مدیریتی فوتبال در ایران را از بین برده و حالا هرکدام از مجامع به صورت جداگانه مسابقات فوتبال ورزشی را برگزار می‌کرد تا اینکه در سال ۱۳۱۳ با تشکیل انجمن ملی تربیت‌بدنی و پیشاهنگی، تشکیلات ورزشی به صورت مستقیم، زیر نظر این انجمن قرار گرفت. انجمن ملی تربیت‌بدنی در درون خود به تشکیل کمیته‌های مختلف برای ورزش‌های گوناگون پرداخت و برای هر رشته ورزشی یک کمیته ایجاد کرد که در واقع نقش فدراسیون‌های ورزشی فعلی را بازی می‌کردند. هر کمیته در شهرهای مختلف، کمیته‌ای به نام آن شهرستان ایجاد می‌کرد که در حکم هیات‌های ورزش امروزی بود. مثلا کمیته مرکزی فوتبال در تهران، در تبریز، در اصفهان، اهواز و... دفتری داشت که به نام دفتر فوتبال انجمن تربیت‌بدنی مثلا در تبریز موسوم بود. در سال ۱۳۱۶، حسین صدقیانی از اروپا به ایران برگشت و شروع به آموزش جوانان کرد. او تجارب گرانبهایی در امر آموزش و مدیریت فوتبال داشت، بنابراین اتفاق عجیبی نبود اگر او در انجمن تربیت‌بدنی، صاحب مسوولیت اداره فوتبال ایران شود، اما بعد از مدتی، مسوولیت اداره این کار برعهده علی کنی گذاشته شد.

برگی از تاریخ

از مهدوی‌کیا تا علی کریمی

■ مهدی مهدوی‌کیا به ایران بازگشت. درست در سال ۱۳۷۷ بود که او از ایران رفت. مهدوی‌کیا در سال ۱۳۸۸ به ایران برگشت و به تیم استیل‌آذین رفت. او در دوران فوتبالش، در هفت تیم بازی کرده است. ما اسامی تیم‌هایی که او به ترتیب بازی کرده است با هم مرور کرده و ۱۹ نفر دیگر را هم در این مقال مرور می‌کنیم. به ۲۰ مرد و تیم‌هایی که در آن حاضر بوده‌اند توجه کنید.

مهدی مهدوی کیا

۱- بانک ملی تهران ۲- پرسپولیس ۳- بوخوم ۴- هامبورگ ۵- فرانکفورت ۶- استیل‌آذین ۷- داماش ۸- پرسپولیس

علی دایی

۱- استقلال اردبیل ۲- تاکسیرانی تهران ۳- بانک تجارت ۴- پرسپولیس ۵- السد قطر ۶- آرمینیا بیله‌فلد ۷- بایرن مونیخ ۸- هرتا برلین ۹- الشباب امارات ۱۰- پرسپولیس ۱۱- صبا باتری ۱۲- سایپا

نادر محمدخانی

۱- پرسپولیس ۲- پیام ۳- پاس ۴- نیروی زمینی ۵- پرسپولیس ۶- کشاورز ۷- بهمن ۸- پلی اکریل ۹- پرسپولیس ۱۰- نادی القطر

مجیدنامجومطلق

۱- بانک ملی ۲- استقلال ۳- السد قطر ۴- پاس ۵- استقلال ۶- کشاورز ۷- پرسپولیس ۸- نیروی زمینی

احمدرضا عابدزاده

۱- هلال احمر اصفهان ۲- تام اصفهان ۳- ژاندارمری تهران ۴- تام اصفهان ۵- استقلال ۶- سپاهان ۷- پرسپولیس

علی پروین

۱- کیان ۲- پیکان ۳- پرسپولیس

مرحوم ناصر حجازی

۱- نادر ۲- استقلال ۳- شهباز ۴- استقلال ۵- محمدان‌بنگلادش

حمید علیدوستی

۱- دارایی ۲- هما ۳- زالمور آلمان ۴- هما ۵- کشاورز ۶- سایپا

مهدی هاشمی‌نسب

۱- پارس‌خودرو، ۲- صنعت نفت آبادان، ۳- کوپتداق ترکمنستان، ۴- پرسپولیس ۵- استقلال ۶- پاس ۷- عقاب ۸- استقلال اهواز ۹- ابومسلم ۱۰- سیاه‌جامگان ۱۱- ابومسلم ۱۲- پیام مشهد

علی کریمی

۱- فتح ۲- پرسپولیس ۳- الاهلی امارات ۴- بایرن‌مونیخ ۵- تبلیس قطر ۶- پرسپولیس ۷- استیل‌آذین ۸- پرسپولیس

جدول ۱۴۲۶

افقی:

۱- ترکیب جسمی با اکسیژن- ممکن است ۲- نام‌سازی- لقمه چرب گربه- درشکه هندی ۳- درست- اهلی- پایتخت ایرلند ۴- عمومی‌تر- نام ستاره‌ای در صورت مراه‌السلسه- کمربند مسیحی قنات ۵- قانون صریح- همبازی جری- سم کشنده ۶- فیزیکدان شهیر آلمانی- کوبنده خانگی ۷- از الفبای انگلیسی- نویسنده روسی تاراس بولبا- غلاف شمشیر ۸- نام اسب معروف رستم- با سور می‌آید- از شهرهای آلمان- تله ماهیگیر ۹- پهلوانان- کوهی در سیستان و بلوچستان- از هالوژن‌ها ۱۰- بالا رفتن- تکبر نمودن ۱۱- پروردگاری- بستنی به کمر- حرف همراهی ۱۲- پیشوند منفی- کفن دزد- چارچوب عکس- مأنوس شدن ۱۳- سال گاو از سال‌های ترکی- کوه بزرگ- دردها ۱۴- استرآباد قدیم- نوشیدنی سکرآور- نوعی عدسی ۱۵- آگاه و بصیر- عنصری با وزن اتمی دویست و شصت و چهار

عمودی:

۱- محل اداره امور ایالت- ستایش‌گر ۲- از حروف مقطعه قرآن- صادق- قلعه و حصار ۳- لگام- سراینده- مخفف دیگر ۴- دوست و همدم- گشاد نیست- تازه ساخته شده ۵- درون صدف- ناامید- لوچ ۶- جای آرامش- عضو پرواز ۷- از مکیدنی‌های مدال‌آور- میوه شیرین بهاری- زمین آماده کشت- عادت ۸- روز عرب- از بلایای طبیعی- آزمون کوتاه- هم در آسمان است وهم اسمی زنانه ۹- پنبه دانه- صندلی سوارکاری- بلا- گیاه چتردار ۱۰- قله یاسوج- کشف نمودن ۱۱- مسافر- غیرمناسب- کلاه فرنگی ۱۲- رودخانه‌ای در استان هرمزگان- تهی انگلیسی- نام قدیمی رودخانه جیحون ۱۳- رتبه کارمندی- دیدن- طرح ۱۴- تک تک- سرباز نیروی دریایی- گرمابخش فصل سرما ۱۵- نویسنده کمدی الهی- فیلمی از محرم زینال‌زاده

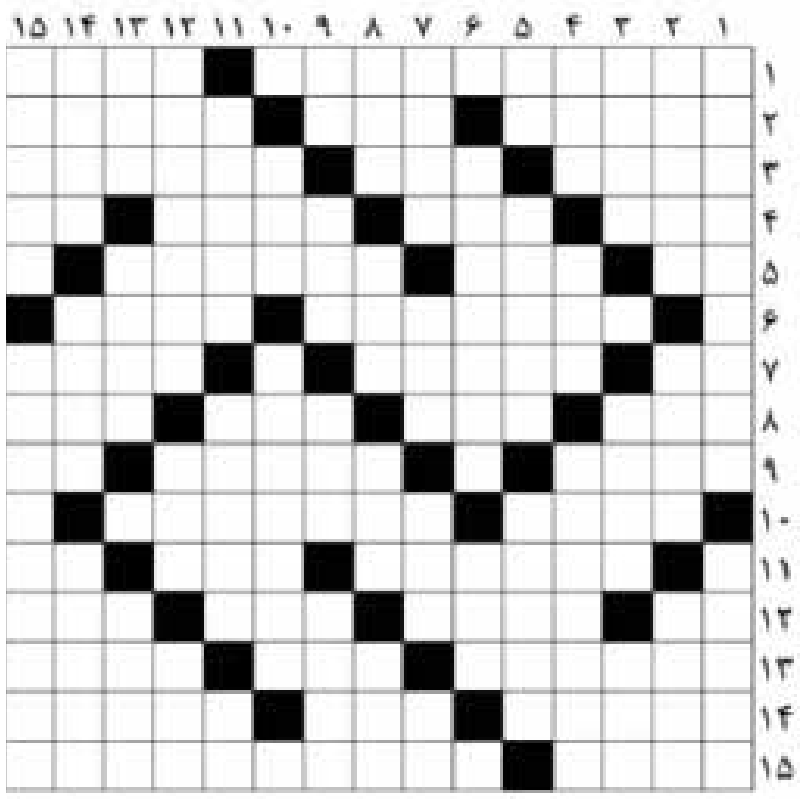

حل جدول ۱۴۲۵

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۴۲۹

۷	۳				۸			۱
			۹		۱	۷	۴	۳
					۷	۵	۶	۸
		۷	۶	۱	۴			۹
۱			۵					۴
۹						۱	۲	۵
۲			۳		۶			۷
		۸		۲	۵	۴		
					۹	۳	۵	۲

حل سودوکو ۴۲۸

۸	۱	۷	۲	۹	۳	۵	۶	۴
۹	۶	۵	۸	۱	۴	۷	۲	۳
۲	۴	۳	۷	۵	۶	۱	۸	۹
۵	۸	۶	۱	۳	۷	۹	۴	۲
۷	۲	۱	۹	۴	۸	۶	۳	۵
۳	۹	۴	۶	۲	۵	۸	۱	۷
۴	۳	۸	۵	۷	۱	۲	۹	۶
۶	۵	۲	۴	۸	۹	۳	۷	۱
۱	۷	۹	۳	۶	۲	۴	۵	۸

سودوکو سخت ۷۷

					۳	۶		۲
		۶	۷	۹			۴	
		۳		۸			۷	
		۴	۹	۱				۸
	۷	۵				۹		
	۶					۲		۴
۵	۴	۱				۸		
			۱				۹	۵
		۸			۴	۳		

حل سودوکو سخت

۶	۱	۲	۶	۲	۴	۵	۷	۸
۴	۶	۶	۷	۸	۱	۲	۴	۵
۵	۸	۷	۶	۶	۴	۱	۲	۹
۶	۵	۴	۸	۲	۷	۶	۱	۳
۱	۶	۶	۴	۷	۶	۸	۲	۶
۷	۸	۵	۶	۶	۱	۴	۶	۱
۲	۴	۱	۶	۸	۶	۶	۶	۷
۶	۶	۲	۶	۷	۶	۸	۱	۶
۶	۷	۶	۶	۶	۸	۶	۶	۶